

## Aleg. 52.

# S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego o przedłużeniu ustawy z dnia 20, marca 1891 Dz. u. kr. Nr. 35 dotyczącej się poboru krajowych opłat konsumcyjnych,

## Wysoki Sejmie!

Z dniem 31. grudnia 1894 przestaje obowiązywać ustawa z dnia 20. marca 1891 Dz. u. kr. Nr. 35, którą od 1. lipca 1891 wprowadzone zostały na rzecz funduszu krajowego krajowe opłaty konsumcyjne, a mianowicie:

- a) 1 zlr. od hektolitra rumu, araku, koniaku, likieru, tudzież wszelkich innych słodzonych spirytusowych napojów gorących;
- b) 50 ct. od hektolitra piwa wszelkiego rodzaju;
- c) 30% dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina, moszczu i zacieru winnego, tudzież moszczu owocowego.

Wedle zamknięć rachunkowych Wysokiemu Sejmowi przedłożonych czysty dochód z powyższych opłat krajowych w drodze dzierżawy uzyskany wyniósł:

w II. półroczu roku 1891 . . . . .	160.892 zlr.
w roku 1892 . . . . .	344.595 „

za rok 1893 wynosić będzie ten dochód mniej więcej taką samą kwotę, jak w roku 1892. Konsumcyja zaś piwa wynosiła w tym czasie rocznie około 800.000 hektolitrów, a słodzonych wódek około 20.000 hektolitrów, opłata brutto od tych napojów przypadłaby razem w kwocie 420.000 zlr., uzyskano zaś w drodze dzierżawy jako czysty dochód 320.000 zlr., czyli 75%, który to wynik przy tak trudnym poborze należy uważać za nader korzystny. Uzyskany czysty dochód z 30% dodatku od wina w okrągłej sumie 24.500 zlr. nie wchodzi tu w rachubę, gdyż pobór tego dodatku nie sprawia funduszowi krajowemu żadnych kosztów.

Cyfry powyższe wskazują, że krajowe opłaty konsumcyjne ustawą z dnia 20. marca 1891 Dz. u. kr. Nr. 35 wprowadzone stanowią dla funduszu krajowego ważne źródło dochodu, przyczyniają się bowiem znacznie do utrzymania równowagi w budżecie krajowym, umożliwiającą zaspokojenie coraz wzmagających się potrzeb kraju, wreszcie wpływają na obniżanie dodatku

krajowego do podatków bezpośrednich; pozbycie się zatem nadal tego cennego źródła dochodu dałoby się dotkliwie uczuć funduszowi krajowemu i mogłoby zachwiać cały plan gospodarki finansowej kraju, ułożony przy sposobności konwersyi długu indemnizacyjnego.

Z tych tedy względów Wydział krajowy oświadcza się w zasadzie za przedłużeniem powołanej na wstępie ustawy o poborze krajowych opłat konsumcyjnych, a to począwszy od 1. stycznia 1895 na dalszy czas nieograniczony z następującem jednak uzupełnieniem:

1) Z ostatnich dwóch sprawozdań z czynności Wydziału krajowego wiadomo Wysokiemu Sejmowi, że Wydział krajowy opłaty te wydzierżawił i że niektórzy dzierżawcy nie dotrzymali zawartych umów głównie z tej przyczyny, że istniejące obecnie krajowe opłaty konsumcyjne są zbyt niskie, ażeby bądź Wydziałowi krajowemu, bądź dzierżawcom opłacić się mogły koszta zaprowadzenia własnej administracji. Nie stałyby one w żadnym stosunku do uzyskanego dochodu i z tego powodu nasi dzierżawcy opłaty te prawie bez wyjątku poddzierżawili, w wielu wypadkach ze stratą, albo, gdzie ten wypadek nie zachodził, następnie umówionych czynszów nie mogli ściągnąć i na całym interesie źle wyszli.

Ten stan rzeczy wzbudza uzasadnioną obawę, że gdyby pomienione opłaty krajowe zatrzymano nadal w dotychczasowej ich wysokości, to prawa poboru takowych w wielu częściach kraju albo nie zdołano by wcale wydzierżawić (jak w r. b. w powiecie gródeckim), lub w najlepszym razie za czynszem o 25—50% niższym od dotychczasowego.

Ażeby nie dopuścić do obniżenia oznaczonego wyżej źródła dochodu, tak pożądanego dla neregulowanej obecnie finansowej gospodarki kraju, gdy owszem wskazanem jest to nowe źródło dochodu o ile możności wydatniejszem uczynić, Wydział krajowy uznał w tym kierunku za rzecz odpowiednią:

1) albo obok istniejących już krajowych opłat konsumcyjnych od wina, piwa i słodzonych napojów spirytusowych zaprowadzić jeszcze opłatę od spirytusu i wódki;

2) albo podwyższyć opłatę od piwa z 50 ct. na 1 zlr. od hektolitra, wreszcie dla uniknięcia kosztownego i kłopotliwego poboru we własnej administracji

3) wyjednać u c. k. Rządu zamiast obecnie istniejących samoistnych opłat konsumcyjnych, odpowiedni krajowy dodatek do podatków od wódki i piwa.

Przed powzięciem jednak ostatecznej decyzji porozumiał się Wydział krajowy w tej sprawie za pośrednictwem jednego ze swych członków z c. k. Ministerstwem skarbu, które oświadczyło:

*ad 1)* że zaprowadzenie w naszym kraju samoistnej krajowej opłaty konsumcyjnej od spirytusu i wódki i w odpowiedniej wysokości jest nie tylko możliwem, ale nawet wobec wykanego wyżej przymusowego położenia kraju wskazanem i w tym względzie nie będzie c. k. Rząd czynił żadnych trudności.

*ad 2.* Podwyższenia istniejącej obecnie krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa nie byłoby pożądanem, a to ze względu na słabo rozwinięty przemysł piwny w naszym kraju, jakoteż na bardzo wysokie dodatki gminne, które wzięte razem z podatkami nie pozwalają już w niektórych miastach żadnego dalszego podwyższenia.

Nakoniec *ad 3.* oświadczyło c. k. Ministerstwo, że ustanowienie krajowych opłat konsumcyjnych od wódki i piwa jako dodatku do podatku konsumcyjnego jest niemożliwe; stoi bowiem temu na przeszkodzie art. XI. traktatu handlowego i cłowego z Węgrami z dnia 27 czerwca 1878 Dz. u. p. Nr. 62. wedle którego wszelkie produkty z Węgier do Galicyi sprowadzane wolne są od wszelkich opłat a zatem przy wprowadzeniu nie mogłyby podlegać i kraj. opłacie konsumcyjnej.

Obecnie wprowadzenie piwa węgierskiego do Galicyi nie wprowadza się, ale później mogłoby to nastąpić z krzywdą krajowych producentów, którzyby musieli opłacać swój wyrób a piwo węgierskie byłoby od opłaty wolne. Dalszą przeszkodą jest wzgląd na inne kraje n. p. Czechy, Morawy, Niższa Austria, w których wywóz jest bardzo znaczny.

Gdyby więc Galicyi przyznano dodatek do podatku, to tego samego prawa domagałyby się i inne kraje Monarchii, c. k. Rząd konsekwentnie idąc — musiałby im to prawo przyznać, a to jest niemożliwe n. p. w Czechach, gdzie konsumpcya piwa krajowego wynosi  $\frac{1}{7}$  część a  $\frac{6}{17}$  części wywozi się poza granice kraju.

Wreszcie pobor krajowych opłat konsumcyjnych od słodzonych napojów spirytusowych — jako dodatku do podatku — jest również niemożliwy dla braku odpowiednich ku temu organów rządowych a także z tego powodu, że wywóz słodzonych wódek w Galicyi jest większy jak przywóz.

Stosownie zatem do powyższych wskazówek proponuje Wydział krajowy istniejące obecnie krajowe opłaty konsumcyjne od wina i piwa pozostawić nadal w dotychczasowej ich wysokości a nadto zaprowadzić opłatę od spirytusu i wódki w kwocie 6 koron (3 złr.) od jednego hektolitra i od każdego stopnia hektelitrowego (100 dzielnego alkoholometru), wreszcie skutkiem takiej opłaty od spirytusu i wódki podwyższyć istniejącą obecnie w kwocie 1 zł. opłatę od hektolitra rumu, araku, koniaku, likiern, tudzież innych słodzonych napojów spirytusowych, na kwotę 8 koron (4 zł. w. a.) od hektolitra tychże napojów bez różnicy stopnia.

Przyjmując w przybliżeniu teraźniejszą roczną konsumpcję w kraju napojów opłacie podlegać mających a to:

a) spirytusu i wódki na	300.000 hl.
(produkcya tych napojów wyniosła w roku 1892,	427.399 hl.
a podatek od tego produktu 11,047.621 złr.)	
b) piwa na	860.000 hl.
c) słodzonych napojów spirytusowych na	20.000 hl.

można przyjąć, że napoje te przyniosłyby rocznego dochodu brutto

ad a) 300.000 hl. po 3 zł. =	900.000 złr.
ad b) 860.000 „ „ 50 ct. =	430.000 „
ad c) 20.000 „ „ 4 zł. =	80.000 „
razem	<u>1,410.000 złr.</u>

Potrącając od tego najwyżej 30% na koszta administracyi a raczej na zysk i koszta administracyi dzierżawców, bo w naszym kraju własnej administracyi należy unikać czyli kwotę około 420.000 złr. i dodając do tego 30% dodatek krajowy do podatku od wina w kwocie 24.500 złr. otrzymuje się jako czysty dochód z krajowych opłat konsumcyjnych fundusz około 1,014.500 złr. przez co dotychczasowa wydajność tego źródła dochodu znacznieby się spotęgowała, a uzyskana nadwyżka z tego źródła dochodu mogłaby być użytą na odpowiednie zniżenie dodatków krajowych a względnie na pokrycie innych z każdym rokiem wzrastających potrzeb krajowych.

Wydział krajowy wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 5. stycznia 1894.

**Eustachy Sanguszko** w. r.

Marszałek krajowy.

Sprawozdawca

**Dr. Damian Sawczak** w. r.

Członek Wydziału krajowego.



# U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem  
Krakowskiem o poborze krajowych opłat konsumcyjnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje;

## §. 1.

Od napojów w niniejszej ustawie wyszczególnionych, a w kraju spożywanych, pobierane będą na rzecz funduszu krajowego opłaty konsumcyjne, tudzież dodatki do pobieranych na rzecz skarbu państwa podatków konsumcyjnych.

## §. 2.

W obrębie kraju całego pobierany będzie 30% dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina, moszczu i zacieru winnego, tudzież moszczu owocowego.

## §. 3.

W okręgach akcyzowych miast Lwowa i Krakowa podlegać będą krajowej opłacie konsumcyjnej:

1) spirytus tudzież wódka tak przy wprowadzaniu, jak i przy wyrobie w kwocie 6 koron (3 złr. w. a.) od jednego hektolitra i od każdego stopnia hektolitrowego (100 dzielnego alkoholometru);

2) rum, arak, koniak, likier, tudzież wszelkie inne słodzone spirytusowe napoje gorące, przy wprowadzaniu bez różnicy stopnia w kwocie 8 koron (4 złr. w. a.) od hektolitra.

3) piwo wszelkiego rodzaju, tak przy wprowadzaniu jak i przy wyrobie w kwocie jednej korony (50 ct. w. a.) od hektolitra.

Krajowe opłaty konsumcyjne, pobrane w oznaczonych okręgach akcyzowych, będą zwracane (restytuowane) w tych samych wypadkach i w tym samym stosunku, w jakim zwracane bywają wedle istniejących przepisów opłaty, względnie dodatki gminne.

#### §. 4

We wszystkich innych miejscowościach kraju podlegać będą krajowym opłatom konsumcyjnym:

1) spirytus tudzież wódka w kwocie 6 koron (3 złr. w. a.) od jednego hektolitra i od każdego stopnia hektolitrowego (100 dzielnego alkoholometru);

2) rum, arak, koniak, likier, tudzież wszelkie inne słodzone spirytusowe napoje gorące, bez różnicy stopnia, w kwocie 8 koron (4 złr. w. a.) od hektolitra;

3) piwo wszelkiego rodzaju, w kwocie 1 korony (50 ct. wa.) od hektolitra.

#### §. 5.

Krajowe opłaty konsumcyjne, wyszczególnione w §. 4., nie mogą obciążyć ani produkeyi, ani handlu.

#### §. 6.

Spory, jako też przekroczenia niniejszej ustawy i odnośnych rozporządzeń wykonawczych, podlegają rozpoznaniu i orzeczeniu władz politycznych.

#### §. 7.

Władze polityczne mają prawo nakładać grzywny prządkowe do wysokości 100 złr. i kary kontrawencyjne do 20-tnej wysokości tej kwoty, o którą skarb krajowy ukrócić zamierzano, a ewentualnie kary aresztu i zasądzać winnych na kosztu postępowania.

Kosztu postępowania, grzywny i kary kontrawencyjne ściągane będą w drodze egzekucyi politycznej.

#### §. 8.

Kosztu postępowania wpływać będą do kasy c. k. władzy politycznej, grzywny zaś i kary kontrawencyjne do funduszu krajowego.

§. 9.

Dodatki do podatku konsumcyjnego, ustanowione w §. 2. niniejszej ustawy, pobierane będą razem z odnośnym podatkiem i przez te same organa.

Pobór opłat konsumcyjnych, ustanowionych przez §§. 3. i 4. niniejszej ustawy, unormowanym zostanie rozporządzeniem, wydać się mającem przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 10.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1895 roku.

§. 11.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

---

